

Anton Txèkhov

EL REGNE DE LES DONES

Traducció del rus de Juan Gabriel Saiz

V I E N A
E D I C I O N S

I LA VIGÍLIA

El gruixut paquet ple de bitllets era allà. Provenia de la datxa del bosc. De l'encarregat del magatzem. L'home explicava per escrit que enviava mil cinc-cents rubles que havia guanyat a algú en un plet per via judicial en segona instància. A l'Anna Akímovna no li agradaven paraules com ara «guanyar un plet» o «per via judicial»; fins i tot li feien por. Era conscient que calia complir la llei, però no sabia ben bé per què, quan el director de la fàbrica, en Nazàritx, o bé l'encarregat del magatzem de la datxa, aconseguien qualsevol cosa per via judicial, després de guanyar un plet, l'envaïa una vergonya esgarrifosa. I ara, de fet, tenia aquesta mateixa sensació i frisia per posar aquells diners en algun lloc on no els pogués veure.

Pensava amb tristor que les dones de la seva edat —ella tenia vint-i-cinc anys— ara devien estar ocu-

pades amb les feines de casa, es cansarien i després dormirien profundament, i demà al matí es despertarien de bon humor. N'hi havia moltes que ja feia temps que eren casades i tenien fills. Només ella, per la raó que fos, estava sola com una vella i havia de seure amb aquells fulls on escrivia notes i responia preguntes, i després, durant tot el vespre fins a la mitjanit, ja no tindria res més a fer que esperar que li vingués la son. I demà, durant tot el dia, la felicitarien i li farien peticions, i demà passat, a la fàbrica, sens falta hi esclataria algun escàndol: estomacarien algú o bé algun d'ells moriria per beure massa vodka, i a ella això li pesaria a la consciència. Després de festes en Nazàritx n'acomiadaria una vintena per no haver vingut a treballar, i totes aquestes persones, amb les gorres a la mà, s'amuntegarien al voltant de l'entrada de casa seva i a ella li faria vergonya sortir a veure'ls i hauria de fer-los fora com si fossin gossos. I, d'amagat d'ella, tots els coneguts la criticarien i li farien retrets en cartes anònimes, i dirien que és una milionària explotadora, que s'apodera dels millors anys dels treballadors i els xucla la sang.

A un costat, hi tenia una carpeta amb les cartes llegides i separades. Venien de pobres, borratxos, pares de famílies nombroses, homes enfonsats i menyspreats... L'Anna Akímovna havia anotat en cada carta a qui donaria tres rubles i a qui n'hi donaria cinc. Aquestes cartes s'enviarien avui mateix a l'oficina i demà es procediria al pagament dels subsidis, o, com en deien els comptables, es donaria menjar al bestiar.

D'aquesta manera es repartirien 470 rubles, que eren els interessos del capital llegat pel difunt Akim Ivànitx per als pobres i necessitats. Hi hauria una acumulació de gentalla. Des de l'entrada principal fins a les portes de l'oficina es formaria una llarga filera de desconeguts amb una expressió salvatge, esparracats, enfredorits, ja tots embriacs, que es recordarien amb veu ronca de la caritativa Anna Akímovna i dels seus pares. Els de darrere empenyerien els de davant i aquests els respondrien amb renecs. I el secretari, amoïnat pel soroll, els insults i els laments, s'empiparia i tot d'una clavaria algun cop a algú per a divertiment de tothom. I tots els treballadors que no rebrien res per als dies de festa, a més del sou, i que ja s'haurien gastat fins a l'últim

copec, estarien drets enmig del pati esclafint en rialles... alguns d'enveja i d'altres de sorna.

«Als comerciants i, sobretot, a les seves dones, els agraden més els pidolaires que no pas els seus propis treballadors —va pensar l'Anna Akímovna—. Sempre ha estat així.»

La seva mirada es va aturar en el paquet de bitllets. «Fora bo poder repartir demà mateix aquests diners repugnants entre els treballadors, però és cert que mai no s'ha de regalar res a un treballador sense demanar alguna cosa a canvi, perquè, si no, després ho donarà per descomptat. Però què representen aquests mil cinc-cents rubles, si a la fàbrica de treballadors n'hi ha més de mil vuit-cents, sense comptar dones i fills? I si triés un dels empleats que han escrit aquestes cartes, algun d'aquests miserables que ha perdut ja fa temps l'esperança d'una vida millor, i li regalés els mil cinc-cents? El pobre home es quedaria com tocat per un tro en veure aquests diners i potser, per primer cop a la seva vida, seria feliç.» Aquest pensament li semblava original i divertit a l'Anna Akímovna, i la mantenia entretinguda. Va agafar a l'atzar una de les cartes de la carpeta i la va llegir. Era

d'un secretari provincial, un tal Txàlikov, que feia molt de temps que no tenia feina i estava malalt, vivia a casa d'en Gusxin, tenia la dona tísica, i havia de carregar amb cinc filles petites. L'Anna Akímovna coneixia molt bé l'edifici de quatre pisos en què vivia en Txàlikov. Una casa ruïnosa i malsana!

«Doncs els donaré a en Txàlikov —va decidir l'Anna Akímovna—. No els hi enviaré, sinó que hi aniré personalment per evitar xafarderies —va pensar mentre es ficava a la butxaca els mil cinc-cents rubles—. Aniré a veure'ls i potser trobaré algun lloc on col·locar les seves filles petites.»

Es va sentir feliç i va ordenar que li prepararessin els cavalls. Quan va seure al trineu eren les set del vespre. Les finestres dels edificis estaven il·luminades i, per això, a l'enorme pati tot semblava molt fosc. Al costat de les portes, al fons, prop dels magatzems i de les barraques dels treballadors, resplendien els fanals elèctrics. A l'Anna Akímovna no li agradaven aquells edificis foscos i llòbrecs, els magatzems i barracots on vivien els treballadors, i fins i tot li feien por. A l'edifici principal, només hi havia estat un cop, després de la mort del pare. Sostres molt alts amb bi-

gues de ferro, rodes enormes que giraven a tota velocitat, corretges de transmissió i palanques, el xiulet estrident, el crit d'acer, les sacsejades dels vagons, la densa respiració del vapor, les cares pàl·lides, morades o negres de carbó, les camises amarades de suor, la brillantor de l'acer, del coure i del foc, l'olor d'oli i de carbó, i el vent, de vegades molt calent i de sobte molt fred; tot allò li feia l'efecte de ser a l'infern mateix. Li semblava com si les rodes, les palanques i els sibilants cilindres de foc roent intentessin deslligar-se d'allò que els subjectava per destrossar la gent, i que els homes, amb una expressió d'ansia a la cara, sense parar atenció a ningú, corrien i s'afanyaven al voltant de les màquines, intentant aturar el seu terrible moviment.